

CÍLE LEKCE

- uvědomí si hodnotu poznání sebe sama
- utváří pozitivní sebehodnocení; uvědomí si své schopnosti, své silné stránky
- umí ocenit druhé, pozitivně je hodnotí v běžných podmínkách

POMŮCKY

- čtvrtka A5 – pohlednice (pracovní arch)
- losy pro dělení do skupin (pracovní arch)

1. Komunitní kruh. Vyučující přečte příběh Ani zlomek toho¹ od Daniely Fišerové.

Starý král měl tři syny a váhal, komu předat trůn. Předvolal si je a pravil: „To nejlepší, co vůbec lze v životě získat, to je poznání. Osedlejte koně a jeďte si, kam chcete. Za pět let se vraťte. Kdo z vás toho pozná nejvíc, z toho bude král.“

Princové opustili otce a pět let o nich nikdo nevěděl. Po uplynutí lhůty se zas všichni sešli. První se ujal slova nejstarší: „Já jsem cestoval všemi směry a poznával jsem svět. Poznal jsem žhavé pouště jihu, ledovce severu, savany západu i vlhce dusné džungle východu. Poznal jsem polární záři, uragán i ostrov pokladů.“

Potom se dal do řeči ten druhý: „Já jsem žil jako prostý měšťan a poznával jsem lidské bytosti. Poznal jsem jejich vášně, touhy, obavy i chťiče a poznám každou jejich směšnou slabost. Proto vím, že starší bratr lže. Něco snad poznal, není to ale ani zlomek toho, co se ti, otče, snaží namluvit.“

Konečně začal mluvit nejmladší: „Já zůstal zde a poznával sám sebe. Poznal jsem sám v sobě bílou záři, ničivý vír i vzácné poklady. Poznal jsem v sobě svého bratra lháře i svého bratra ctižádostivce. Proto vím, že ten se také mýlí. Něco snad poznal, není to ale ani zlomek toho, co se ti, otče, snaží namluvit.“

Otec je vyslechl a řekl: „Nejmladší synu, převezmi mé žezlo! **Poznat sám sebe je to nejcennější.**“

Syn se mu uklonil a navždy opustil palác. „Také jsem poznal, že nechci být král. Jistě i já se ještě hodně mýlím. Něco jsem snad poznal, není to ale ani zlomek toho, co se sám sobě snažím namluvit.“

Hodnotová reflexe

- Z jakého důvodu se král rozhodl předat trůn nejmladšímu synovi?
- Je podle vás těžší poznat sám sebe nebo někoho druhého? Svůj názor zdůvodněte.
- Proč opustil nejmladší syn palác a nepřevzal korunu?

1. Jsem, jaký jsem². Individuální práce. Vyučující rozdá každému žákovi čtvrtku formátu A5, na jedné straně s natištěnými linkami ve formátu adresáta jako na pohlednici (viz pracovní arch), opačná strana je bez motivu.

- **Úkolem** žáků je vystříhat/vytrhat ze starých časopisů všechny symboly (předměty, výrazy obličejů, krajinu, jídlo, slova, ...), které charakterizují jejich silné stránky.
- Ze všech výstřížků následně vytvoří na prázdnou stranu „pohlednice“ **koláž**, která charakterizuje jejich osobnost. Žákům připomeneme, že fantazii se meze nekladou, pohlednici tak mohou doplnit i vlastními ilustracemi. **Upozorníme** je na základní pravidlo: **není dovoleno sdílet výsledky své práce s ostatními**, naopak každý se snaží **pracovat „v utajení“**. Je to důležité pro druhou část aktivity, která by v případě vyzrazení nemohla být realizována. Pro tuto část aktivity počítejme minimálně s 30 minutovou časovou dotací.
- Následuje krátká **reflexe** v kruhu, aniž by žáci své výtvořky ukazovali ostatním:
 - Jak se vám pracovalo? Byla pro vás tato činnost obtížná? V čem?
 - K čemu nám mohla být tato aktivita užitečná? (Uvědomění si svých silných stránek)
- Žáci se zvednou ze židle, na kterou položí své pohlednice tak, aby jejich výtvor stále nebyl vidět; všichni popojdou o 10 židliček ve směru hodinových ručiček, poté se o 4 židle vrátí zpět a ještě jednou změni směr a popojdou o 6 židlí vpřed (cílem je v co největší míře pozapomenout, který výtvor je čí, resp. kdo kde seděl). Ze židle, u které žáci právě stojí, si vezmou pohlednici

¹ FISCHEROVÁ, Daniela. *Jiskra ve sněhu*. Vyd. 2., ve Vyšehradu 1. rozš. Praha: Vyšehrad, 2002. s. 118, 119.

² ROZUM, František. *I můj nepřítel je dobrý člověk? O pozitivním hodnocení druhého*. Tábor, 2007. s. 19, 20.

- Zadáme 2 úkoly
 - nejprve zajímavým způsobem **oslovit adresáta** (pouze na základě koláže; žáky požádáme, aby se nesnažili zjistit skutečného majitele pohlednice),
 - hlavním úkolem je **napsat krátký pozdrav** majiteli pohlednice, ve kterém **poukážeme na jeho kladné stránky**, napíšeme, co si o něm myslíme na základě důkladného „prostudování“ jeho koláže. Negativní vyjádření nemají v této aktivitě žádný prostor!

Hodnotová reflexe v kruhu

- *Byl úkol náročný? V čem?*
- *Koho tipujete za majitele (skutečný majitel stále zůstává utajen)?*

Ve druhém kole se každý přihlásí k autorství své koláže a pozdrav si žáci vzájemně předají.

- *Co nového jste se o sobě dozvěděli?*
- *Souhlasíte se sdělením na své pohlednici? Odpovídá charakteru vaší osobnosti?*

1. Kdo jsi?³ **Práce ve dvojicích.** Dvojice vzniknou rozlosováním jmen známých partnerských dvojic (pracovní arch). Žáci sedí v kruhu a popořadě vždy jeden řekne nějakou repliku, která se váže k jeho jménu. Na to zareaguje druhý z páru, který se domnívá, že k sobě patří, sdělením jiné repliky vážící se k jeho jménu. Dvojice si sedne proti sobě a vyčká, než se najdou i ostatní páry.

Jeden z dvojice pokládá druhému za sebou stále stejnou otázku: **Kdo jsi?** Otázku opakuje tak dlouho, dokud partner nalézá nové odpovědi (minimálně však desetkrát). Každý tak hovoří sám o sobě (nikoliv o vylosované osobě). Poté si role vymění.

Hodnotová reflexe v kruhu

Co nového ses dozvěděl o partnerovi z dvojice? Prostor pro vyjádření poskytneme každému žákovi.

SEBEHODNOCENÍ dle sady kritérií

Kritéria				
Individuální práce: Jsem, jaký/á jsem Vytvořil/a jsem pohlednici, která vystihuje mou osobnost.				
Individuální práce: Jsem, jaký/á jsem Napsal/a jsem pozdrav druhému, kterého jsem neobvykle oslovil/a a podpořil ho/ji v zálibách a dovednostech, které prezentoval/a na své kartě? Použil jsem výhradně pozitivní hodnocení?				
Práce ve dvojicích: Kdo jsi? Poskytl/a jsem druhému alespoň 10krát různou odpověď?				
Práce ve dvojicích: Kdo jsi? Prezentoval/a jsem v kruhu získané poznatky o druhém?				

³ Inspirace: MILLER, Arthur F., Ralph T. MATTSON. *Kdo jsem?* 1. vyd. Praha: Návrat domů, 1998, 142 s. ISBN 80-854-9581-3.

--	--	--	--	--	--	--

--	--	--	--	--	--	--

VČELKA MÁJA	VILÍK
KŘEMÍLEK	VOCHOMŮRKA
PAT	MAŤ
HURVÍNEK	SPEJBL
MACH	ŠEBESTOVÁ
BOB	BOBEK
ANČE	KUBA
PEJSEK	KOČIČKA
TOM	JERRY
EMANUEL	MAKOVÁ PANENKA
KÁŤA	ŠKUBÁNEK
JEDEN ZA 18	DRUHÝ BEZ 2 ZA 20
KRÁSKA	ZVÍŘE
SNĚHURKA	7 TRPASLÍKŮ
ČERT	KÁČA